

PROTECȚIA DREPTURILOR PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI: ABORDĂRI MULTIDISCIPLINARE

Masă rotundă

1 decembrie 2025

Chișinău

Program

Luni, 1 decembrie 2025

Sala 119, bloc II, USM, str. M. Kogălniceanu, 67

09:30 – 10:00 Înregistrarea participanților. Cafea de bun venit

10:00 – 10:30 SESIUNE DE DESCHIDERE A EVENIMENTULUI

Moderatoare: *Aliona CHISARI-RURAK, dr., conf.univ.,
șefă Departamentul Drept Privat*

Vasile CUȘCA, Secretar de stat, Ministerul Muncii și Protecției Sociale

Maia ȘEVCIUC, dr., prof.univ., Decană, Facultatea Psihologie, Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova

Sergiu BĂIEȘU, dr., prof.univ., Decan, Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova

Vitalie MEȘTER, Președinte, Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

10:30 – 12:00 PANELUL DE DISCUȚII 1

Moderatoare: *Anastasia OCERETNÎI, dr., conf.univ.,
șefă Departamentul Sociologie și Asistență Socială*

1. Dimensiunea normativă în cadrul abordării multidisciplinare a drepturilor persoanelor cu dizabilități: secvențe critice

Nicolae SADOVEI, dr.hab., conf.univ., Departamentul Drept Privat, Universitatea de Stat din Moldova

2. Abordarea bazată pe drepturi a persoanelor cu dizabilități în sistemul de protecție

Parascovia MUNTEANU, dr., lect.univ., Departamentul Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova

3. Asigurarea unei abordări bazate pe drepturile omului în sprijin și îngrijire pentru persoanele cu dizabilități

Tatiana CERNOMORIȚ, Oficiul ONU pentru Drepturile Omului în Moldova

4. Provocări și soluții privind asigurarea accesului echitabil al persoanelor cu dizabilități la servicii sociale de calitate

Marcela STRECHIE-DILION, dr., conf.univ., Departamentul Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova

5. Impactul Legii nr.251/2025 pentru revizuirea unor aspecte din cadrul regimului juridic al moștenirii asupra moștenitorilor cu dizabilități mintale

Octavian CAZAC, dr., conf.univ., Departamentul Drept Privat, Universitatea de Stat din Moldova

6. Participarea pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități: oportunități și provocări

Anastasia OCERETNÎI, dr., conf.univ., Departamentul Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova

7. Abordări legale privind adaptarea rezonabilă la locul de muncă pentru persoanele cu dizabilități

Tatiana MACOVEI, dr., conf.univ., Departamentul Drept Privat, Universitatea de Stat din Moldova

8. Carențe legislative în domeniul asigurării cu pensii a liber profesioniștilor cu dizabilități ce practică activitate în sectorul justiției

Aliona CHISARI-RURAK, dr., conf.univ., Departamentul Drept Privat, Universitatea de Stat din Moldova

Oxana CHISARI-LUNGU, dr., conf.univ., Departamentul Drept Public, Universitatea de Stat din Moldova

9. Drepturile persoanelor cu dizabilități la locuință

Natalia CHIBAC, dr., lect.univ., Departamentul Drept Privat, Universitatea de Stat din Moldova

Întrebări și discuții

12:00 – 12:30 Pauză de cafea

12:30 – 14:00 PANELUL DE DISCUȚII 2

Moderatoare: *Oxana CHISARI-LUNGU, dr., conf.univ.,
Departamentul Drept Public*

1. Accesibilitate, participare și incluziune pentru persoane cu deficiențe de auz

Elena CUȘCA, manager relații publice și comunicare, Asociația Surzilor din Republica Moldova

2. Incluziunea educațională a copiilor cu deficiențe de auz purtători de implanturi cohleare

Elena CUPCEANU, directoare executivă, AO Aud și Vorbesc

3. Importanța cooperării intersectoriale în asigurarea incluziunii socio-educative a copiilor cu dizabilități

*Ludmila MALCOCI, dr.hab., prof.cerc., Universitatea de Stat din Moldova
Tatiana CERNOMORIȚ, drd., Universitatea de Stat din Moldova*

4. Accesibilitatea patrimoniului muzeal pentru persoanele cu dizabilități

Elena COJOCARI, manageră, Asociația Surzilor din Republica Moldova

5. Ergonomia comunicării prin semne în broadcasting: vizibilitate, poziționare în cadru și ritm. Ghid practic

Vitalie GUȚU, drd., lector univ., Departamentul Teoria și Practica Jurnalismului, Universitatea de Stat din Moldova

6. Riscuri de violență domestică asupra femeilor cu dizabilități

Oxana ISAC, dr., conf. univ., Departamentul Sociologie și Asistență Socială, Universitatea de Stat din Moldova

7. Analiza cadrului normativ și accesului la servicii sociale a fetelor și femeilor cu dizabilități afectate de violența în familie

Galina CLIMOV, directoare executivă, Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova

8. Protecția juridică a persoanelor cu dizabilități în materie contravențională: garanții, provocări și direcții de dezvoltare

Rodica NICHITA, dr., lect.univ., Departamentul Drept Public, Universitatea de Stat din Moldova

9. Incluziunea persoanelor cu dizabilități - între realități și perspective

Viorica STRELCIUC, dr., lect.univ., Departamentul Drept Privat, Universitatea de Stat din Moldova

Întrebări și discuții

14:00 – 14:30 REZULTATE ȘI CONCLUZII

Comitetul organizatoric

Vasile CUȘCA	secretar de stat, Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Lilia HERȚA	șefa direcției Politici de protecție a drepturilor persoanelor cu dizabilități, Ministerul Muncii și Protecției Sociale
Galina CLIMOV	directoare executivă, Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova
Sergiu BĂIEȘU	dr., prof.univ., decan, Universitatea de Stat din Moldova
Maia ȘEVCIUC	dr., prof.univ., decană, Universitatea de Stat din Moldova
Aliona CHISARI-RURAK	dr., conf.univ., șefă departament, Universitatea de Stat din Moldova
Anastasia OCERETNÎI	dr., conf.univ., șefă departament, Universitatea de Stat din Moldova
Oxana CHISARI-LUNGU	dr., conf.univ., Universitatea de Stat din Moldova
Tatiana CANTARJI	studentă, an.3, spec.Sociologie
Carmelita GAȚAPUC	studentă, an.2, spec.Drept